en grooter en krijgt ten slotte wel een lengte van $1^1/_2$ Meter. Het is een geweldig gezicht al die groote flesch-vormige glasbellen in wijde zwaaien heen en weer te zien zwieren, en men houdt zijn hart vast, dat ze met hun kleine halsje van 2 m.m. dikte van de pijp zullen afvliegen en de ruimte in.

Nu moet de bodem er nog af. De flesschen worden nogeens verwarmd in het ovengat, de blazer blaast krachtig in de pijp, zet zijn duim op de opening daarvan; met een knalletje springt er een gaatje in den bodem door de uitzetting van de lucht. De groote flesch, bijna heelemaal in het ovengat, wordt nu voortdurend en snel aan de pijp rond gedraaid, het kleine gaatje wordt hoe langer hoe grooter en eindelijk is de heele bodem eruit.

De geweldig groote flesschen zonder bodem worden nu op een houten stelling gelegd. Een man houdt een koud ijzer op den fleschhals, waardoor die van de pijp afknapt. Een draad gloeiend glas wordt daar verderop omheen gelegd, en met een koud ijzer raakt er een dien oververhitten cirkel aan. Het glas springt volkomen recht af, en een gave mooie cylinder is verkregen. De cylinder wordt nu op een houten stelling gelegd, en een snijder trekt er aan den binnenkant van boven tot onder een aan een stok gehouden diamant door. Een tikje, en de cylinder splijt. De uiteinden, die daar het glas elastisch is, iets over elkaar kunnen worden geschoven, worden met houten klemmetjes bijeen gehouden, en zoo gaan de cylinders den pletoven in.

Zij worden op wagens met een blad, van vuurvasten steen bedekt, den oven ingereden. In dien oven slaat een gasvlam van $2^1/_2$ Meter langs het gewelf. Met ijzeren staven, door de oven-openingen gestoken, rollen en pletten mannen nu den cylinder verder en verder open tot hij geheel plat ligt. Dan polijsten ze het zoo verkregen vlakke stuk glas met een aan een ijzeren staaf bevestigd blok van populieren hout.

Het wagentje wordt nu naar den koeloven geduwd, waar de ruit door telkens op te schuiven langzaam afkoelt.

Daarna wordt ze in een bak water gewasschen, dan op verscheidene maten gesneden en verpakt.

Ziehier, gewaardeerde lezeressen en lezers, een kort overzicht van de vervaardiging van vensterglas, zooals ik dat in de fabriek te Maassluis bijwoonde.

Wij vernamen, dat deze fabriek den laatsten tijd ook een' speciale afdeeling heeft voor het vervaardigen van broeikassen — druiven-, komkommer-, tomatenkassen, enz. — en zijn ook daar natuurlijk eens een kijkje gaan nemen.

Dit is een groote fabriek op zichzelf. Men ziet daar de houten mallen naar bestekken maken, om de spanten en wanden van gewapend beton in te gieten op de bekende wijze; de mallen worden van binnen met papier beplakt; en de beton-vormen laten daardoor gemakkelijk los bij het uitlichten, en zijn ook mooier glad. De fabriek levert naar elk ontwerp deze kassen, geheel van gewapend beton en glas; er is niets geen hout aan dan de deur. In een speciale ketelmakerij worden de ketels, buizen, enz. voor warmte-geleidingen gemaakt. Het voordeel van deze kassen, geheel van beton en glas vervaardigd, is zeer groot; immers beton rot niet — als hout, het roest niet — als ijzer; het bewaart de warmte uitmuntend, en de onderdeelen, kant en klaar verzonden, zijn gemakkelijk in elkaar te zetten.

In de beton-afdeeling: het maken der beton-vormen.

Een voordeel voor de tuinders met deze kassen is ook, dat zij op deze wijze slechts met één leverancier te doen hebben, wat veel gladder en gemakkelijker gaat dan dat men bij den smid het ijzer, bij den timmerman het hout, aan de glasfabriek de ruiten en aan den leverancier voor centrale verwarming de geleidingen bestellen moet. Deze speciale fabriek, eerst in het najaar opgericht, heeft dan ook veel succes.

Zij voltooit de „Eerste Hollandsche Vensterglasfabriek" tot een der meest belangwekkende grootbedrijven, die wij hier te lande kennen.

S.

OPENBARING

DOOR CISSY VAN MARXVELDT

Ze schommelde zacht heen en weer in haar hangmat, die hing op het meest schaduwrijke plekje van den grooten lommerrijken tuin. Door de boomen heen zag ze de omtrekken van de witte villa waar ze woonde. Het was vreemd, maar alles leek haar zoo oneigen, net alsof dat mooie huis en die tuin niet aan haar behoorden, net alsof zij het niet was, Lily Kempenaer, die in de hangmat lag, zacht doordroomend den warmen zomermiddag. De geuren der tallooze rozen stegen bedwelmend omhoog, vermengd met den geur van reseda en kamperfoelie. De bloemen boven haar hoofd trilden zachtkens, nu en dan zoemde een bij, maar verder was de stilte van dien zomermiddag alomme. Langzaam sloten Lily's oogen zich, haar hoofd vlijde zich gemakkelijk tegen de vele zachte kussens, die in de hangmat lagen, en te midden van zomerweelde en bloemengeur sliep Lily Kempenaer in.

Ze zat in een kamer, die ze niet kende, een kamer die uitzag op een weg, die haar ook vreemd en onbekend leek. De kamer zelf was rijk gemeubileerd met overdadige weelde en pracht. Zware draperieën sloten alle deuren af, zoodat ze het gevoel kreeg, alsof ze een gevangene was in dat Oostersch weelderige vertrek. Dat gevoel deed haar opstaan. Ze moest zien of er geen uitgang was. Terwijl ze naar de portières liep, trof het haar bij een toevalligen blik in den grooten spiegel, hoe jong ze er uitzag. Zoo vreeselijk jong, hoogstens achttien! Maar wit kleedde haar jong; even vergetend haar angst, trok ze heur haar wat uit van onder den pikant-eenvoudigen hoed. Ze had toch nooit geweten, dat het wit-piqué mantelpakje haar zoo goed kleedde. Ze zou het in het vervolg meer gaan dragen. Toch zag ze bleek, en ze vond het naar, dat ze zoo bleek was. Bij een donker type stond het interessant, maar blondines, als zij was, gaf het iets flets. Ze wreef haar wangen rood met haar kleine handen, en terwijl ze zich daarna critisch in den spiegel bekeek, zag ze, hoe de eene portière bewogen werd. Ze keerde zich om. De draperieën hingen neer in dezelfde bevallige plooien. Ze had het zich natuurlijk verbeeld. . . . Toch draal-

EEN WEDSTRIJD IN FOTOGRAFEEREN

GEMAKKELIJKE VOORWAARDEN :: VELE MOOIE PRIJZEN

Wij gaan weer een fotografiewedstrijd uitschrijven voor de amateur-fotografen onder onze abonné's.

Er is zeker geen sport, die meer beoefend wordt in onze dagen dan de fotografie. Dit is volkomen begrijpelijk, want er is geen aangenamer bezigheid te bedenken, dan met een goed-werkend toestel gewapend, de natuur of menschen en dieren in hun doen en laten te bespieden en.... ze op de gevoelige plaat te vereeuwigen. Men kweekt er zijn gevoel voor kunst door aan, en vormt zich zelf een schat van herinneringen aan de aangenaamste gebeurtenissen en oogenblikken van zijn leven.

Het is dus een dankbaar onderwerp de fotografie, en verklaren, waarom wij er een wedstrijd in uitschrijven, mag daarom wel overbodig heeten. Wij zijn vooraf overtuigd van het succes, en de herinnering aan de reeds door ons uitgeschreven foto-wedstrijden, stijft ons in ons vertrouwen.

Wat wij U vragen? Wel, heel eenvoudig: Het onderwerp wordt geheel aan U overgelaten: grappige vacantie-foto's, genomen aan het strand of op het land, mooie natuuropnamen, intérieurtjes, groepjes kinderen met of zonder ouders, ooms, tantes, neefjes of nichtjes, kortom, ieder is **vrij** in de keuze van het gegeven en de wijze van werken.

Men kan zooveel foto's inzenden als men wil, mits men slechts de volgende bepalingen in acht neme:

De foto's moeten tenminste van het formaat 9 x 12 zijn, en zoo scherp mogelijk. Glanzen is niet noodig.

De inzendingen moeten vóór 1 October a.s. franco worden toegezonden aan de Redactie van Panorama, Doezastraat 1, 3, 5, Leiden.

Zij moeten geschieden onder een motto; naam en adres van de(n) inzender(ster) moeten in een afzonderlijk, gesloten couvert worden bijgevoegd. Op het couvert moet hetzelfde motto voorkomen.

Voor eventueele terugzending sluite men postzegels in.

De uitgevers van „Panorama" verkrijgen het volle en uitsluitende reproductie-recht van de bekroonde inzendingen. Niet-bekroonde inzendingen kunnen door haar in „Panorama" worden gereproduceerd tegen het daarvoor vastgestelde honorarium.

De volgende **Prijzen** worden ter beschikking gesteld:

Een **1e** Prijs van **vijf en twintig** gulden;
een **2e** „ „ **vijftien** gulden;
een **3e** „ „ **tien** gulden.
Drie prijzen van **vijf** gulden.
Vijf prijzen van **drie** gulden.
En **tien** prijzen bestaande uit fraaie boekwerken.

En nu, indien ge een toestel hebt en eenige gevoelige platen: aan het werk. Zoek of schep de onderwerpen in uw omgeving: in deze vacantie-dagen behoeft ge waarlijk niet naar een „gegeven" te zoeken. Ze zijn er te kust en te keur. Wacht U echter voor stijve, onnatuurlijke opnamen. Ge bederft er uw smaak mede en het humeur van de jury, die haar moeielijke taak het liefst verlicht ziet door een groote hoeveelheid foto's, waaruit de blijde vacantie-stemming der inzenders spreekt!

Laat uw werk staan in het teeken van zon, zomer en vacantie. En als een regenbui uw stemming tracht te bederven, wacht dan tot de zon weer schijnt! Zoowel in de natuur als in uw gemoed!